

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Unge Bander

Citation: Claussen, Sophus: "Unge Bander", i Claussen, Sophus: *Unge Bander*, udg. af Jørgen Hunosøe, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1986], s. 199. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen02-shoot-idm140040476644672/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Unge Bander

batalje med to unge højreorienterede, som prøver at slå Erik fordærvet, savnes heller ikke; den giver dog god mening på det symbolske plan, hvor Erik må føle på sin krop, hvad Vilhelm har sat i gang (13).

Endelig forekommer der i 2. udgaven en del mindre udeladelser samt mange små tilføjelser og sproglige og ortografiske rettelser, som i en del tilfælde klart bringer mere *Orden* i udviklingsgangen, men som det ville blive for vidtløftigt at notere i et egentligt variantapparat. Blot dette eksempel: Det hedder i det opsummerende slutningsdigt *Til Erik Kolby*, at *Man saa' dig oprejst fly en yppig Frue*. Er dette udtryk svært gennemskueligt, levnes der ingen tvivl i 2. udgaven: *Man saa' dig trække Kjolen af en Frue!* At samme formulering ses i den oprindelige renskrift (notesbog 34), illustrerer da vist udmærket, hvad man turde og måtte skrive i 1890'erne.

5. Modtagelsen

Hvordan blev nu dette værk *fuld af Symbolik og interessante Solopgange* modtaget? Alt skulle jo *hellere være anderledes end i de Romaner, der er skrevet til denne Dato*. Svaret er nærmest givet på forhånd, da det er samme svar, som romanen op til i dag hyppigst er blevet mødt med. Det mytisk-symbolske plan har ingen anmelder øje for, derfor bliver *Unge Bander* sammenlignet med tidens øvrige romaner, f.eks. Henrik Pontoppidans, og derfor må den også falde igennem.

For at gøre det kort og begynde med provinspressen. *Jyllands-Posten* (20.12.1894; sign. A) betegner et yderpunkt: bogens *Ferskhed er ubeskrivelig*; personerne er alle *ubetydelig smaa og meningsløse*, stemningen *lutter vandet Maaneskinspøesi og kjedsommelig Smaastadsstjæt*. Herfra videre til mærket *Store Bølt* (*Nyborg Avis* 12.12.1894), der måske dækker over venen Emil Opffer, der dels – ligesom så mange andre af anmelderne – kender bogens kranke forlæggerskabne, dels véd om det *Oprør*, bogen som påstået nøgleroman har vakt i *en vis jysk By*. Efter et referat henvises til det kendte udtryk fra *Naturbørn* om det ene kys fra 100 piger, som er at foretrække for *100 Kys af 1 Pige* – et udtryk Claussen aldrig skulle slippe for – og anmeldelsen afsluttes med den påstand, at forfatteren således *har stor Sands for at udvikle de forskjel-lige Fuser paa den erotiske Bane!* Den uddybes desværre ikke. Længere østpå – i faderens avis- og valgkreds – fordeles ros og ris efter en po-